

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kamuran TANHAN

Mardin Milletvekili

Mardin, çok kültürlü yapısı, tarihsel dokusu ve coğrafi konumuyla bölgenin önemli bir merkezi olmasına rağmen sağlık hizmetlerine erişim açısından ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Nüfus yoğunluğu, mevsimlik tarım işçilerinin hareketliliği ve bölgeye özgü sosyo-ekonomik koşullar, sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliğini daha da zorlaştırmaktadır.

Hastanelerin fiziki yetersizlikleri, özellikle Derik gibi ilçelerde konteyner yapılarda sağlık hizmetlerinin verilmeye çalışılması kabul edilemez bir durumdur. Temel hijyen koşullarının da sağlanmadığı bu yapılar, yurttaşların sağlık bulmak yerine hastalık kapmasına neden olmaktadır. Bunun yanı sıra, sağlık hizmetlerini sunan emekçilerin karşılaştığı mobbing, baskı, liyakatsiz yönetim anlayışı ve eksik personel sorunu, sağlık sistemindeki yapısal sorunları daha da derinleştirmektedir.

Kadın doğum, psikiyatri, diş hekimliği gibi birçok branşta uzman hekim eksikliği, yurttaşların özel hastanelere yönelmesine ve fahiş ücretler ödemek zorunda kalmasına neden olmaktadır. Hastanelerdeki yemek hizmetlerinin niteliksizliği, havalandırma sistemlerinin çalışmaması, ameliyathane eksiklikleri ve kanalizasyon problemleri gibi temel altyapı sorunları ise halk sağlığı açısından ciddi riskler barındırmaktadır.

Özellikle yakın zamanda Mazıdağı-Çınar bölgesinde elektrik tellerinden çıkan yangında 15 yurttaşın yaşamını yitirmesi ve çok sayıda kişinin yaralanması, sağlık altyapısının yetersizliğini bir kez daha gözler önüne sermiştir. Bölgede yanık ünitesinin bulunmaması, acil müdahale gerektiren yaralıların şehir dışına sevk edilmesine neden olmuş ve bu durum tedavi süreçlerini hayati ölçüde geciktirmiştir. Bu acı olay, sağlık hizmetlerinin eksikliğinin nasıl geri dönülemez kayıplara yol açtığını göstermektedir.

Mardin ili genelinde sağlık alanında tespit edilen belli başlı sorunlar řu şekildedir:

- Aile sağlığı merkezlerinde (ASM) bulunan aşı ve izlem odalarında soğutma ve ısıtma eksiklikleri nedeniyle aşılarda etkinlik azalması riski bulunmaktadır.
- ASM'lerde ısınma elektrikli sobalarla sağlanmaktadır.
- ASM'lerde sarf malzeme eksiklikleri sız konusudur.
- Birçok ASM'nin fiziki altyapısı yeterli seviyelerde değildir. Bazı ASM'lerin 2. katta olması ve engelli dostu yapılar olmamasından dolayı engelli yurttaşların sağlık hizmetlerine erişimi zorlaşmaktadır.
- ASM'lerde sekreter eksikliği bulunmaktadır. Sağlıkta son dzenlemelerle bir çok hemşirenin istifa etmesi sonucu bazı birimlerin tamamen boş kalması btyık bir sorun olarak ızıgörülmektedir.
- ASM'lerde aile planlaması iain gerekli koruyucu ekipmanlarda ciddi eksiklikler sız konusudur.
- ASM'lerde HPV testi iain sistemde ilgili seainek bulunmamaktadır, bu durum ciddi problemlere sebep olmaktadır.
- ASM'lerde gebeler iain D vitamini ve demir gibi temel vitaminlerin bulunmaması gebelik takibini zorlaştırmaktadır.
- Aşı karşıtı aileler tım aşıları reddetmekte, her aşı iain ayrı ayrı performans itiraz evraklarının doldurulmaması durumunda personelden ücret kesintisi yapılmaktadır.
- Toplum Sağlığı Merkezlerine (TSM) atanan personellerin sızleşmeli olması nedeniyle ASM'lerde alışmaları mımkmın değildir. Bu durum, TSM'lerde personel fazlalığı, ASM'lerde ise personel eksikliği sorununu ortaya ıkarmaktadır. ASM'lerdeki personel eksikliği, TSM'de alışan personellerin geaiici gırevlendirilmesi yoluyla geaiici olarak giderilmeye alışılmaktadır. Ancak bu cıezım yıntemi de yetersiz kalmaktadır.
- ASM'lerde ortaya ıkan personel eksiklikleri zaman zaman da hastanelerden karşılanmaya alışılmaktadır, bu da hastanelerde personel eksikliği sorununa yol aamaktadır.

- 112 servisinde de ciddi sorunlar vardır. Ambulanslar eski olmasından dolayı sürekli arıza vermektedir. Çok yüksek kilometreli eski ambulanslar yedeğe çekilmiş olmasına rağmen eksiklikten dolayı tekrar kullanıma alınmışlardır. Bu durum da hasta can güvenliğini tehlikeye düşürmektedir.
- Ambulanslarda bulunan ön kabine sağlık emekçilerinin telefon ekranlarını dahi görebilecek düzeyde kameralar yerleştirilmesi, özel/mahrem alanı ihlal etmektedir.
- Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonlarında ciddi düzeyde fiziki eksiklikler söz konusudur, gerekli tamiratlar/iyileştirmeler yapılmamaktadır.
- Vaka verilmesi için sağlık emekçilerine verilen tabletlerin sesinin çok yüksek olması sağlık emekçilerinde strese ve panik atağa sebep olmaktadır. Saha personellerinin konuya yönelik şikayetleri çok fazladır.
- Nöbet boşlukları keyfi bir şekilde uygulanmakta ve personele yönelik mobbing aracı olarak kullanılmaktadır.
- Mardin il genelinde ağız ve diş sağlığı hastanesi bulunmaması ciddi mağduriyetlere sebep olmakta, yurttaşları fahiş ücretler talep edilen özel muayenehanelere gitmeye mecbur kılmaktadır.
- Mardin’de çocuk sağlığı ve hastalıkları ile kadın doğum branşlarında uzman hekim sayısı genç nüfusa oranla son derece yetersizdir. K.B.B., göz, nöroloji gibi branşlarda da uzman hekim eksikliği Mardin il genelinde hissedilmektedir.
- Mardin il genelinde yanık ünitesi bulunmamaktadır. Bu hizmetin bir an önce açılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Engelli yurttaşların erişimine uygun olmayan ASM’ler hakkında Bakanlığımızın bir çalışması bulunmakta mıdır? ASM’lerin fiziksel koşullarının iyileştirilmesi için hangi somut adımlar atılacaktır?
2. Aşı etkinliğini ve halk sağlığını riske atmamak için ısıtma ve soğutma sorununun giderilmesi adına Bakanlığımızın planı nedir?

3. ASM'lerde gebelik takibi ve aile planlaması için gereken malzeme eksiklikleri nasıl giderilecektir? D vitamini, demir ve HPV testleri gibi temel hizmetlerin aksamasını önlemek için ne tür önlemler alınmaktadır veya bu konuda herhangi bir önlem alınacak mıdır?
4. ASM ve Toplum Sağlığı Merkezleri (TSM) arasında personel dağılımındaki dengesizlik sorununa yönelik bir çözüm planınız var mı? Sözleşmeli personellerin kalıcı şekilde istihdam edilmesi yönünde bir adım atılacak mıdır?
5. Hemşire ve sekreter eksikliği nedeniyle sağlık hizmetlerinde yaşanan aksamalar nasıl giderilecektir? Özellikle Mardin'de uzman hekim ve sağlık personeli sayısının artırılmasına yönelik bir atama planınız mevcut mudur?
6. Yüksek kilometreli ve çok eski olan ambulansların yenilenmesi konusunda Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
7. Ambulanslarda sağlık çalışanlarının mahremiyetini ihlal eden kamera sistemleriyle ilgili düzenleme yapılması düşünülmekte midir? Sağlık emekçilerinin mesleki onuruna uygun bir ortam sağlamak için hangi adımlar atılacaktır?
8. Acil sağlık hizmetlerinde kullanılan tabletlerin ses düzeyinin yüksekliği gibi personelin ruhsal sağlığını olumsuz etkileyen unsurlar hakkında bir çözüm planınız var mıdır?
9. Mardin'deki hastanelerde yanık ünitesi açılmasına dönük planınız var mıdır? Yanık hastalarının çevre illere sevk edilmesiyle yaşanan mağduriyet nasıl giderilecektir?
10. Ağız ve diş sağlığı hastanesi olmamasından dolayı özel muayenehanelere mecbur bırakılan Mardinli yurttaşların sorunun giderilmesi ve bu hizmetin kamusal hizmet olarak verilmesi için bir planınız var mıdır?
11. Sağlık emekçilerinin performans sistemi nedeniyle yaşadığı maddi kesintilerin önüne geçmek için bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?